

INFORMACIJA
O RUŠENJU USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE, MJERAMA I ZADACIMA U
CILJU ZAŠTITE USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

SADRŽAJ

I UVOD	3
II KANCELARIJA VISOKOG PREDSTAVNIKA KAO FAKTOR URUŠAVANJA DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA	4
III USTAVNI SUD BIH KAO FAKTOR URUŠAVANJA DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA.....	6
IV POSTUPAK PROTIV INSTITUCIJA REPUBLIKE SRPSKE PRED SUDOM BIH.....	9

INFORMACIJA

O RUŠENJU USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE, MJERAMA I ZADACIMA U CILJU ZAŠTITE USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE

I UVOD

BiH je nastala saglasnošću Republike Srpske i Federacije BiH i tri konstitutivna naroda i samo saglasnošću oba entiteta i konstitutivnih naroda može i postojati, zbog toga je bilo kakva dalja težnja za izmjenom složene dejtonske strukture apsolutno nedopustiva i može dovesti do neželjenih posljedica, iz kojih razloga Republika Srpska kontinuirano ukazuje na iste.

Republika Srpska je od zaključenja Dejtonskog sporazuma pa sve do danas bila konstruktivan faktor i u nastojanju da se očuva i doprinese napretku dejtonske BiH.

Zbog vođenja državotvorne i suverene politike i ispunjavanja ustavnih i zakonskih obaveza koje imaju za cilj izgradnju i napredak Republike Srpske i dejtonske BiH, predstavnici Republike Srpske trpe nezamislive pritiske i posljedice.

Evidentan je kontinuitet antidejtonskog djelovanja koje za cilj ima razvlašćivanje Republike Srpske i urušavanje dejtonske BiH, odnosno stvaranje nove unitarističke BiH.

Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini parafiran je 21. novembra 1995. godine u Dejtonu i potpisan 14. decembra 1995. godine u Parizu.

Dejtonski sporazum, garant mira i stabilnosti u BiH konstantno je izložen pritiscima pojedinih institucija čija uloga bi trebala biti zaštita i nedvosmislena primjena ovog Sporazuma, a najvažniji njegov dio je Aneks 4. odnosno Ustav BiH.

Ustavom Bosne i Hercegovine, članom III/1, 2, 3, 4 i 5 utvrđene su nadležnosti i odnosi između institucija BiH i entiteta. U nadležnosti institucija BiH su sljedeća pitanja:

- 1) spoljna politika,
- 2) spoljnotrgovinska politika,
- 3) carinska politika,
- 4) monetarna politika, kako je određeno članom 7,
- 5) finansiranje institucija i međunarodnih obaveza BiH,
- 6) politika i propisi za useljavanje, izbjeglice i azil,
- 7) sprovođenje krivičnih zakona na međunarodnom planu i između entiteta, uključujući i odnose sa Interpolom,
- 8) uspostavljanje i funkcionisanje zajedničkih i međunarodnih komunikacija,
- 9) regulisanje saobraćaja između entiteta i
- 10) kontrola vazdušnog saobraćaja.

Sve funkcije i ovlašćenja koja dejtonskim Ustavom nisu izričito dodijeljena institucijama BiH pripadaju entitetima, a eventualni prenos nadležnosti uslovljen je dogovorom entiteta (član III/3).

U članu III/5. regulisane su i "dodatne nadležnosti" u smislu da BiH može preuzeti nadležnosti entiteta u onim stvarima o kojima entiteti postignu saglasnost, stvarima koje su predviđene u aneksima 5 - 8 Dejtonskog sporazuma ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH. Takođe, istom tačkom data je i mogućnost osnivanja dodatnih institucija za potrebe vršenja dodatnih nadležnosti.

Iz navedenog je nesporno da su Bosni i Hercegovini izričito propisane nadležnosti sa mogućnošću proširenja istih saglasnošću i dogovorom entiteta, kao i da sve one nadležnosti koje joj nisu izričito dodijeljene pripadaju entitetima.

Takođe, članom IV/4 propisane su nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH, te je između ostalog, navedeno da je Parlamentarna skupština nadležna za donošenje zakona potrebnih za sprovođenje odluka Predsjedništva BiH i druga pitanja potrebna za izvršavanje njenih dužnosti ili onih obaveza koje su joj uzajamnim sporazumom dodijelili entiteti.

Navedenom ustavnom odredbom Parlamentrnoj skupštini su date nadležnosti u pogledu donošenja zakona kojima se sprovede odluke Predsjedništva BiH koje Predsjedništvo BiH donosi iz svoje nadležnosti propisane Ustavom BiH, kao i regulisanje obaveza koje su joj dodijelili sporazumom entiteti.

Ustav BiH propisuje u članu V/5 da će Predsjedništvo BiH imenovati predsjedavajućeg Savjeta ministara koji će preuzeti dužnost po odobrenju Predstavničkog doma PS BiH. Predsjedavajući će imenovati ministra spoljnih poslova, ministra spoljnje trgovine i ekonomskih odnosa i druge ministre po potrebi, a koji će preuzeti dužnost po odobrenju Predstavničkog doma. Dalje je propisano da predsjedavajući i ministri zajedno sačinjavaju Savjet ministara i odgovorni su za provođenje politike i odluka Bosne i Hercegovine u oblastima kako je i naznačeno u stavovima 1, 4 i 5 člana III, o čemu podnose izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH.

Iz navedenih ustavnih nadležnosti zajedničkih institucija BiH i stvarnosti u kojoj se danas nalazi Bosna i Hercegovina nedvosmisleno proizilazi da se u Bosni i Hercegovini odstupilo od dosljedne primjene i poštovanja Ustava BiH, kao najvišeg pravnog akta jedne države, sadržanog u Aneksu IV Dejtonskog sporazuma koji su potisali entiteti Republika Srpska i Federacija BiH. Ako se ima u vidu da se ustavom načelno određuje društveno, ekonomsko i političko uređenje jedne države, propisuju prava i dužnosti građana, određuju najviši organi vlasti, njihovi međusobni odnosi te odnosi prema nižim organima vlasti i građanima može se konstatovati da je Ustav BiH intervencionizmom visokih predstavnika, uticajem međunarodnih zvaničnika i odlukama Ustavnog suda BiH suspendovan. Ono što je posebno zabrinjavajuće jeste činjenica da se formiranje neustavnih institucija na nivou BiH vršilo na neustavan način. Naime, Ustav BiH je dao mogućnost „dodatnih nadležnosti“ institucijama BiH ali uz isključivu saglasnost entiteta, koja je uspostavljanjem vanustavnih institucija na nivou BiH izostala od strane Republike Srpske, što ukazuje da su iste formirane suprotno ustavnoj proceduri i na štetu entiteta oduzimajući im ustavne nadležnosti bez njihove saglasnosti.

Republici Srpskoj otimane su nadležnosti utvrđene Ustavom BiH po principu iz člana 3.3.a) „Sve vladine funkcije i ovlaštenja koje u ovom Ustavu nisu izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaju entitetima“. Antidejtonskim i bespravnim nasiljem koje su vršili visoki

predstavnicima nametanjem zakona, pritiscima za izglasavanje takvih i drugih zakona koje su predlagali razni međunarodni predstavnici i posrednici, umanjili su ustavna prava Republike Srpske, dovodeći srpski narod u diskriminirani položaj.

Neustavne promjene ustavnopravne strukture dejtonske Bosne i Hercegovine nisu ni naknadno legalizovane pokušajima ustavnih promjena poznatih kao aprilski i butmirski paket, što znači da su neustavne sve nadležnosti nametnute ili prenesene na nivo BiH, a koje nisu izričito navedene u Ustavu BiH.

Republika Srpska i Federacija BiH kao entiteti Dejtonskim sporazumom uspostavljene Bosne i Hercegovine, Aneksom 1 A, pod nazivom: „Sporazum o vojnim aspektima mirovnog rješenja“, obavezale su se na „trajni prekid neprijateljstava, a što je uneseno u Aneks 4, te je članom 5.5a Ustava BiH propisano da nijedan entitet ne smije prijetiti ili upotrijebiti silu protiv drugog entiteta, a ni pod kakvim okolnostima oružane snage jednog entiteta ne smiju ulaziti na teritorij drugog entiteta ili boraviti na njemu bez saglasnosti vlade tog drugog entiteta i Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Sve oružane snage u Bosni i Hercegovini će djelovati u skladu sa suverenitetom i teritorijalnim integritetom Bosne i Hercegovine.

Ustavom Republike Srpske, koji je usklađen sa Ustavom BiH, između ostalog utvrđeno je da Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije, da je teritorija Republike Srpske jedinstvena, nedjeljiva i neotuđiva, da Republici Srpskoj pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti osim onih koje su Ustavom BiH izričito prenesene na njene institucije, uređuje i obezbjeđuje integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelokupnost Republike, ustavnost i zakonitost, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

Urušavanje i prekrajanje pravnog sistema u BiH, u proteklih 29 godina, vršeno je na razne načine: odlukama visokog predstavnika za BiH, odlukama Ustavnog suda BiH i uslovljavanjem od strane međunarodnih organizacija i subjekata i organa Evropske Unije. Tokom gotovo tri decenije primjene Ustava BiH došlo je do znatnog proširenja nadležnosti BiH neustavnim prenosom nadležnosti sa entiteta na nivo BiH.

Od zaključenja Dejtonskog sporazuma, određeni međunarodni faktori su postupajući neustavno i nezakonito nametali zakone, dakle ne donoseći ih po predviđenoj ustavnoj proceduri, a sve u nastojanju da konfederalnu-federalnu državu kakva je i dogovorena i potpisana u Dejtonu zamijene unitarnom državom. Isti su putem pritiska i nametanja odluka uspostavili mnoštvo novih institucija na nivou BiH, suprotno podjeli nadležnosti utvrđenoj Ustavom BiH.

Dakle, Visoki predstavnici, nelegalni i nelegitimni njemački diplomata Kristijan Šmit, Ustavni sud BiH, Sud i Tužilaštvo BiH kroz nametanje zakonskih rješenja, uticajem na pravosudne institucije, sankcionisanjem najviših predstavnika vlasti Republike Srpske, kao i ostalih građana, vođenjem nezakonitih postupaka, prisvajajući za sebe nadležnosti koje im nisu Dejtonom ili ustavima date od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma aktivno rade na onesposobljavanju i urušavanju stabilnosti institucija Republike Srpske, kako bi ugrozili i onemogućili njeno postojanje u punom dejtonskom kapacitetu.

II KANCELARIJA VISOKOG PREDSTAVNIKA KAO FAKTOR URUŠAVANJA DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA

Funkcija visokog predstavnika za BiH uspostavljena je 1995. godine Aneksom 10. Dejtonskog sporazuma koji se odnosi na civilnu primjenu Dejtonskog sporazuma. U članu 1. Aneksa 10. propisano je da će se imenovati visoki predstavnik u skladu sa relevantnim rezolucijama Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija kako bi pomogao u realizaciji civilnih aspekata Dejtonskog sporazuma.

Svi visoki predstavnici za BiH imenovani su relevantnom odlukom ili rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, što nije slučaj sa Kristijanom Šmitom, koji nije dobio saglasnost Savjeta bezbjednosti. Dakle, Dejtonski sporazum kao međunarodni mirovni ugovor je predvidio proceduru imenovanja visokih predstavnika u BiH, iz čega slijedi da priznanje Kristijana Šmita kao visokog predstavnika u BiH od strane određenih domaćih i međunarodnih subjekata predstavlja grubo kršenje međunarodnog mirovnog ugovora.

Posredstvom tzv. „bonskih ovlašćenja" visoki predstavnici su nametali zakone, mijenjali ustave, smjenjivali izabrane funkcionere i osobe koje obavljaju javnu službu itd.

Iako su ovlašćenja visokog predstavnika taksativno navedena u članu 2. Aneksa 10. zaključcima *ad hoc* tijela Savjeta za implementaciju mira, koji nije dejtonska kategorija i njihovim pogrešnim tumačenjem visoki predstavnik prisvaja dodatna ovlašćenja što je apsolutno nelegalno i predstavlja grubo kršenje Dejtonskog mirovnog sporazuma. Na taj način, korišćenjem ovlašćenja koja nemaju pravni osnov, doneseno je mnoštvo amandmana na Ustav Republike Srpske čime je visoki predstavnik, praktično, na sebe preuzeo i vršenje ustavotvorne vlasti. Time je postao pojedinac koji je u svojoj ličnosti sjedinio izvršnu, zakonodavnu i sudsku vlast, što je neviđeno i nezapamćeno u svijetu moderne demokratije i vladavine prava.

Na osnovu bonskih ovlašćenja, iako pravno nepostojećih, visoki predstavnici su postali kreatori ustavnog poretka i zakonodavci koji oblikuju i državno uređenje BiH:

Dakle, visoki predstavnici su se u kontinuitetu grubim intervencionizmom miješali u pravni i politički život Republike Srpske i BiH.

Donošenjem novih i izmjenama postojećih pravnih akata visoki predstavnici su bitno mijenjali ustavom utvrđene principe podjele nadležnosti. U Republici Srpskoj je nametnuto oko 260 odluka kojima su visoki predstavnici donosili ili mijenjali/dopunjavali zakone, mijenjali Ustav, smjenjivali izabrane funkcionere itd.

Dakle, visoki predstavnik, odnosno njegova Kancelarija, djeluje kao poseban aparat širokih i neprecizno definisanih ovlašćenja, a pritom ne snosi nikakvu pravnu odgovornost. Stoga se može reći da je uzurpacijom ovlašćenja postao jedna posebna, suverena institucija u Bosni i Hercegovini, a ne institucija međunarodne zajednice koja je dužna da u Bosni i Hercegovini olakša primjenu civilnog dijela Opšteg okvirnog sporazuma za mir. Posljedica uzurpacije ovlašćenja je činjenica da su u organu Visokog predstavnika tri vrste vlasti ujedinjene. Naime, visoki predstavnik sâm tumači svoje norme o svojim ovlašćenjima, a podsjetićemo da prvobitno, prilikom obrazlaganja svojih odluka, nije čak ni navodio pravnu osnovu za svoje djelovanje.

Ambijent pravnog nasilja neizabranih lica kroz nametanje odluka i korišćenje bonskih ovlašćenja neminovno znači propadanje vladavine prava u BiH i apsolutno udaljavanje od evropskih vrijednosti kojima BiH treba da teži.

III USTAVNI SUD BIH KAO FAKTOR URUŠAVANJA DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, kao institucija uspostavljena Dejtonskim mirovnim sporazumom, čija je nadležnost da odlučuje o saglasnosti opštih akata sa Ustavom BiH potpuno je nedosljedan u vlastitoj praksi i nema jedinstven stav, tačnije, mišljenja sudija su nerijetko suprotstavljena i različita, te politički determinisana. Umjesto da štiti Ustav BiH od povreda, Ustavni sud BiH, pod kontrolom dvoje bošnjačkih i troje stranih sudija, pruža podršku svim destruktivnim faktorima i koristi svaku priliku da oslabi ustavom garantovanu autonomiju entiteta i konstitutivnost naroda unutar dejtonske BiH.

VI/1. Ustava BiH propisan je sastav Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, a između ostalog propisano je da se sastoji od devet članova, da četiri člana bira Predstavnički dom Federacije, a dva člana Narodna skupština Republike Srpske, da preostala tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacija sa Predsjedništvom BiH, da je mandat sudija imenovanih u prvom sazivu pet godina, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija, da će sudije koje će biti imenovani nakon prvog saziva služiti do navršanih 70 godina života, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija, te da za imenovanja koja se budu vršila nakon isteka perioda od pet godina od prvih imenovanja, Parlamentarna skupština može zakonom predvidjeti drugačiji način izbora troje sudija koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava.

Za razliku od gotovo svakog ustavnog suda u svijetu, postupak pred Ustavnim sudom BiH nije uređen Zakonom o Ustavnom sudu niti drugim zakonom koji donosi zakonodavni organ, nego Pravilima o radu Ustavnog suda BiH koja je sam donio i koja sam po potrebi mijenja. Činjenica da jedna institucija funkcionise i djeluje primjenom pravila koja sama donosi, bez ikakvog vida kontrole ili barem saglasnosti ili obaveze pribavljanja nečijeg, bilo čijeg, mišljenja, u vrijeme parlamentarne demokratije, se čini kao zaostavština srednjeg vijeka, kao nepostojeća pojava. Pri tome pravila koja Ustavni sud mijenja ne odnose se na pitanja organizacije rada, nego na suštinska pitanja funcionisanja i odlučivanja kojima se Sud upustio u izmjenu odredbi Ustava BiH. S obzirom da nema parlamentarne kontrole isto sebi može priuštiti, pozivajući se pri tome na mišljanja Venecijanske komisije, koja nisu pravno obavezujuća i koja se, sa aspekta specifične ustavne strukture BiH u smislu etničke zastupljenosti, mogu u potpunosti osporiti. U tom smislu na osnovu preporuke Venecijanske komisije, ukoliko preporuka iste uopšte može biti osnov izmjenjena su Pravila o radu Ustavnog suda BiH, na način da je Pravilima izmjenjen ni manje ni više nego Ustav BiH.

Naime, izmjenama Pravila, koja Ustavni sud samostalno i proizvoljno mijenja, bez predstavnika jednog od konstitutivnih naroda u BiH, propisano je da se mandat za rad sudija može produžiti, iako je Ustavom BiH utvrđena dobna granica za rad sudija ustavnog suda do navršene 70 godine. Takođe, kvorum za odlučivanje je ustavna kategorija, a ista je izmjenama Pravila Ustavnog suda BiH promijenjena, što je poraz vladavine prava i jasna antidejtonska i antiustavna poruka Komisije.

Upravo navedeni paradoksi, suprotni principima vladavine prava, jedan su od ključnih argumenata da se u BiH, kroz zakonodavnu proceduru u Parlamentarnoj skupštini BiH, usvoji zakon o Ustavnom sudu BiH. Ova ideja nailazi na opstrukcije svih kojima ide u prilog postojeće stanje i rad Ustavnog suda BiH.

U Ustavu BiH postoji osnov za donošenje zakona o ustavnom sudu, koji predviđa da pet godina nakon njegovog stupanja na snagu strane sudije u Ustavnom sudu BiH budu zamijenjene državljanima Bosne i Hercegovine, a time bi i ispunila standarde EU, odnosno jedan od 14 ključnih prioriteta evropskih integracija "rješavanje pitanja međunarodnih sudija".

Zamjena stranih sudija domaćim sudijama jedan je od ključnih prioriteta za evropske integracije BiH stoga Republika Srpska snažno podržava aktivnosti na rješavanju ovog pitanja i uspostavljanje potpunog suvereniteta BiH, što uključuje zatvaranje OHR-a i okončanje krajnje štetne uloge stranih sudija u Ustavnom sudu BiH.

Istinski funkcionalno pravosuđe u BiH u skladu sa standardima EU ne može se uspostaviti bez rješavanja ovog pitanja, odnosno bez usvajanja zakona o Ustavnom sudu BiH, niti se napredak BiH na evropskom putu može očekivati u punom kapacitetu bez rješavanja ova dva prioriteta pitanja.

Odlukama Ustavnog suda BiH narušen je princip vladavine prava, te u BiH više ne postoji zajednički ustavni sistem, već parcijalan, zavisan od podnesenih zahtjeva ili stavova ovlaštenih podnosilaca zahtjeva i njihove političke uloge.

Primjera za neustavno i antidejtonsko djelovanje Ustavnog suda BiH je mnogo. Neki od primjera su sljedeći:

Uspostavljanje Suda BiH - Odluka U-26/01 od 28. septembra 2001. godine, u martu 2001. godine, 25 poslanika Narodne skupštine Republike Srpske uputilo je zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o sudu BiH, koji je odlukom nametnuo visoki predstavnik za BiH, sa zahtjevom da Ustavni sud BiH odluči, postoji li ustavni osnov za donošenje zakona kojim se osniva nova pravosudna institucija, s obzirom na to da ista nije predviđena Ustavom BiH. Ustavni sud BiH donio je Odluku da je Zakon o sudu BiH u skladu sa Ustavom BiH. Prema izdvojenim mišljenjima troje sudija Ustavnog suda BiH, ne postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona. U obrazloženju Odluke, Ustavni sud objašnjava da je takva institucija neophodna u BiH. Međutim, kako je istaknuto u jednom od izdvojenih mišljenja, Ustavni sud BiH saglasno svojoj prirodi i nadležnosgi ne može i ne treba odgovarati na pitanje da li je Sud BiH potreban ili ne, već treba utvrditi da li je predmetni zakon u skladu sa Ustavom BiH.

Dan Republike Srpske - Odluka U-3/13 od 26. novembra 2015. godine, na zahtjev člana Predsjedništva BiH Bakira Izetbegovića, Ustavni sud BiH donio je odluku kojom je utvrdio da član 3.b) Zakona o praznicima Republike Srpske nije u skladu sa članom 1/2. Ustava BiH. članom 11/4. Ustava BiH u vezi sa članom 1.1 i članom 2.a) i c) Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Članu Predsjedništva BiH sporan je bio republički praznik Dan Republike Srpske koji se praznuje 9. januara i koji nema nikakav nacionalni niti vjerski karakter.

Poljoprivredno zemljište - Odluka U-8/19 od 6. februara 2020. godine, Šume Republike Srpske - Odluka U-4/21 od 27. septembra 2021. godine i Nepokretna imovina - Odluka U-10/22

od 22. septembra 2022. godine - temelje se na stavu Ustavnog suda da su osnovane inicijative bošnjačkih predstavnika da Republika Srpska nema ustavnu nadležnost za regulisanje određene pravne materije, a shodno članu I/1, članu III/3.b) i članu IV/4.e) Ustava Bosne i Hercegovine, nadležnost Bosne i Hercegovine.

Ustavni principi i pravosudne institucije u BiH - Odluka U-2/22 od 26. maja 2022, kao i u prethodno navedenoj odluci, delegati Vijeća naroda Republike Srpske podnijeli su zahtjev za ocjenu ustavnosti Zakona o šumama Republike Srpske. Ustavni sud BiH proglasio je neustavnim cve odredbe Zakona prema kojima su šume i šumsko zemljište u svojini Republike Srpske, jer iste nisu u skladu sa čl. I/1,III/Z.b) i IV/4.e) Ustava BiH. U izdvojenom mišljenju sudije Zlatka M. Kneževića ukazano je na paradoksalni zaključak Ustavnog suda BiH: „Kad pogledamo dispozitiv odluke dolazimo do paradoksalnog zaključka da ustavna kategorija (entitet Republika Srpska) ne može biti titular jedne nekretnine (šuma i šumskog zemljišta), a svi drugi mogu. Mogu pravna lica, mogu fizička lica, a proizilazi da može i Bosna i Hercegovina, ali samo Republika Srpska ne može. (...) A šta ako neko pravno ili fizičko lice pokloni šume (šumu kao katastarsku jedinicu) Republici Srpskoj? Kako će se to knjižiti u katastru?“.

Zakon o dopuni Zakona o upotrebi zastave, grba i himne - Odluka broj U-2/25 od 12.01.2025. godine, privremeno stavljen van snage Zakon o dopuni Zakona o upotrebi zastave, grba i himne. Ustavni sud donosi odluku za koju određuje da djeluje retroaktivno, na način da odluka stupa na snagu odmah i proizvodi pravno djelovanje od dana stupanja na snagu Zakona o dopuni Zakona o upotrebi zastave, grba i himne („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 4/25), što je 01.02.2025. godine, pa sve do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu. Pravni egzibicionizam Ustavnog suda BiH, na štetu Republike Srpske se više ni ne pokušava prikriti.

Pravilnik o nastavnom planu i programu Republike Srpske za osnovno i srednje obrazovanje - Odluka broj U-20/24 od 23.01.2025. godine, donio Ustavni sud BiH. Njome je taj sud stavio van snage član 4. stav 1. tačka 12. Pravilnika (iz 2024. godine) o nastavnom planu i programu za osnovno vaspitanje i obrazovanje Republike Srpske te Prilog broj 20 – Nastavni program za predmet Istorija za IX razred osnovne škole u dijelu koji se odnosi na Temu 11. „Republika Srpska i Odbrambeno-otadžbinski rat“.

Kod odlučivanja Ustavnog suda u svim gore izdvojenim odlukama većina se postiže podrškom stranih sudija stavovima bošnjačkih predstavnika Federacije BiH u Ustavnom sudu BiH i preglasavanjem sudija iz Republike Srpske, dok su obavljali dužnosti u sudu, a odluke su pravno neutemeljene i suprotne odredbama Ustava BiH o podjeli nadležnosti između BiH i entiteta. Napominjemo da već određeno vrijeme Republika Srpska i srpski narod nemaju svoje sudije u Ustavnom sudu BiH, upravo zbog preglasavanja srpskih sudija.

Bez obzira na sva upozorenja stručne javnosti na očigledno nelegalno prekranje Ustava, može se zaključiti da Ustavni sud BiH kontinuirano i neskriveno provodi agendu koja podrazumijeva razvlašćivanje Republike Srpske.

IV POSTUPAK PROTIV INSTITUCIJA REPUBLIKE SRPSKE PRED SUDOM BIH

Protiv Milorada Dodika, predsjednika Republike Srpske i Miloša Lukića, vršioca dužnosti direktora JU Službeni glasnik Republike Srpske, Tužilaštvo BiH je podiglo optužnicu zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivično djelo "Neizvršavanje odluka visokog predstavnika", iz člana 2. Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 47/23), a koja je od strane Suda BiH potvrđena. Radnja izvršenja ovog "krivičnog djela" sadržana je u činjenici da je Milorad Dodik, kao predsjednik Republike Srpske vršeći svoju ustavnu nadležnost i obavezu potpisao ukaz o proglašenju dva zakona koja je donijela Narodna skupština Republike Srpske, u skladu sa ustavom i zakonom propisanom procedurom, a da je Miloš Lukić, kao direktor JU Službeni glasnik Republike Srpske, iste objavio u Službenom glasniku Republike Srpske kako je to Ustavom i zakonom propisano.

Naime, nametanjem poslednjih izmjena Krivičnog zakona BiH, njemački diplomata Kristijan Šmit, koji nelegalno i nelegitimno obavlja dužnost visokog predstavnika u BiH, stvorio je osnovu za ostvarenje svojih namjera – obračuna sa institucijama Republike Srpske. Ovaj zakon, kao i svi drugi koje je nametnuo Kristijan Šmit, nisu priznati niti potvrđeni od strane Parlamenta BiH, jedinog zakonodavnog tijela ovlaštenog da donosi zakone na nivou BiH.

Pred Sudom BiH se vodi montirani i politički motivisan sudski proces protiv Predsjednika Republike Srpske i direktora Službenog glasnika Republike Srpske i to iz razloga što su provodili Ustav i zakone Republike Srpske odnosno vršili svoja ustavna i zakonska ovlaštenja. U ovom sudskom procesu, Tužilaštvo i Sud BiH su se zloupotrebom svojih zakonskih nadležnosti u potpunosti stavili u službu nelegalnog i nelegitimnog njemačkog diplomate Kristijana Šmita i umjesto provođenja Ustava BiH i zakona koje su donijela nadležna zakonodavna tijela, primjenjuju nametnuti zakon koji ne može imati pravnu snagu jer je donesen od strane lica koje nije izabrano u skladu sa predviđenim procedurama potrebnim za izbor visokog predstavnika. I u slučaju da su zadovoljene odredbe Aneksa 10, koje se odnose na imenovanje visokog predstavnika u BiH, on nema prava da nameće zakone po Dejtonskom mirovnom sporazumu.

Iako su brojni domaći i međunarodni stručnjaci ukazivali na bespredmetnost optužnice protiv Predsjednika Republike Srpske te direktora Javne ustanove Službeni glasnik, Tužilaštvo i Sud BiH su nastavili sa postupkom, optužnica je potvrđena i postupak nastavljen, na iznenađenje velikog broja stručne javnosti. Sve ovo ne ulijeva vjeru da je moguće pred Sudom BiH provesti objektivan postupak, zasnovan na zakonu.

Procesuiranje Predsjednika Republike Srpske zbog provođenja Ustava te direktora Javne ustanove zbog objavljivanja zakona koje je usvojila Narodna skupština Republike Srpske predstavlja apsurd koji jasno pokazuje stanje u kojem se nalazi pravosudni sistem BiH i sama BiH.

Pravosuđe BiH, odnosno Tužilaštvo BiH i Sud BiH se stavilo u službu ostvarivanja ciljeva pojedinaca i dijela međunarodne zajednice.

Dakle, protiv institucija Republike Srpske vodi se politički montiran proces, a pri tome se zanemaruju činjenice da je predsjednik Republike Srpske ustavna kategorija, da je Predsjednik Milorad Dodik izabran voljom naroda na neposrednim i opštim izborima, da je postupao u okviru Ustavom i zakonom propisanih ovlaštenja.

Ovaj postupak ima za cilj rušenje Ustava Republike Srpske, a time i ustavnog uređenja BiH.

Činjenica da je uopšte došlo do ovog postupka otklanja sve dileme u pogledu profesionalizma i integriteta pravosudnih institucija na nivou BiH, jer da isto postoji do ovog postupka ne bi ni došlo. Umjesto toga bila bi pokrenuta istraga protiv njemačkog diplomate Kristijana Šmita u svjetlu njegovog neustavnog, nelegitimnog i nelegalnog djelovanja i štete koju nanosi BiH.

Postupkom pred Sudom BiH srušena je vladavina prava i pravni poredak, kao i načelo pravne sigurnosti kao jedno od temeljnih aspekata vladavine prava i koje štiti i Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, jer se postavlja pitanje šta i ko je sljedeći u ovoj zemlji, jer se zbog obavljanja svog posla i izvršavanja svoje dužnosti svaki građanin Republike Srpske može naći na njihovoj optuženičkoj klupi.

Suđenje Predsjedniku Republike Srpske i direktoru Službenog glasnika Republike Srpske nije suđenje Miloradu Dodiku i Milošu Lukiću, nego suđenje Republici Srpskoj, njenim institucijama i njenoj ustavnoj poziciji u BiH, sa namjerom da se Republika Srpska u potpunosti razvlasti i oslabi do nivoa na kome bi njeno postojanje izubilo svaki smisao, a time i slovo Dejtonskog sporazuma.

Sve je ovo dovelo do destabilizovanja dejtonske BiH čiji se ne samo napredak već i opstanak na ovaj način dovode u pitanje, i to od onih koji se navodno zalažu za snažnu i nezavisnu BiH.

Republika Srpska, koja se neprekidno zalaže za mir i stabilnost, kao jedan od dva entiteta koji čine Bosnu i Hercegovinu, potvrđuje svoju punu posvećenost Dejtonskom mirovnom sporazumu, uključujući Ustav BiH, kao i nastavku napretka BiH na putu regionalnih i evropskih integracija. Republika Srpska u potpunosti poštuje suverenitet, teritorijalni integritet i ustavni poredak BiH i insistira na poštovanju i srpvodenju slova Dejtonskog sporazuma.

Uoliko pravno nasilje nad Republikom Srpskom ne prestane, te ne bude političke volje i međunarodne podrške da se Bosna i Hercegovina vrati na osnove i transformiše u državu u kojoj se poštuju Dejtonski ustav i zakoni, Republika Srpska je dužna bez odlaganja preduzeti mjere sa ciljem zaštite svoje dejtonske pozicije kroz isključivo politička i pravna sredstva.